

Adam Vilagin improvisaatio- ja sävellyskurssi

HARMONIA

Adam Vilagi

1. SOINTUFANTASIA

- Ota tyhjä paperi ja kirjoita numerot allekkain yhdestä seitsemään.
- Kuuntele seitsemän sointua äänitiedostosta (jokainen sointu soitetaan kaksi kertaa).
- Ensimmäisellä kierroksella vain kuuntele sointuja.
- Toisella kierroksella kirjoita kuvaukset jokaisesta soinnusta, miltä kukin sointu sinusta kuulostaa (ilman teoreettista lähestymistapaa!). Sointuja voidaan kuvata adjektiivilla (esim. kirkas) tai substantiivilla (esim. linna).

2. SOINNUT JA ASTEIKOT

- Sivulla 2 näet jokaisen soinnun kirjoitettuna ja sen vieressä näet myös soinnun kirjoitettuna asteikkona.

3. IMPROVISOINTIA ASTEIKOILLA

- Nyt voit kokeilla näitä asteikkoja soittamalla tai laulamalla (sivu 3).
- Voit muodostaa pieniä ryhmiä ja improvisoida yhdessä asteikoilla.
- Ajatuksena on, että kukin ryhmä tekee pienen improvisaation asteikkojen pohjalta ja esittää sitten syntyneen improvisaation.

Hylky

<https://youtu.be/Lu2eT3RPKVw>

Talvitunnelmia

<https://youtu.be/Z47Z6G36mbk>

Rotko

https://youtu.be/avxjN-l_T4E

1. VALMISTELUT

- Kaikki oppilaat kokoontuvat ympyräksi.
- Keksitään aihe, esimerkiksi metsä.
- Jokainen keksii metsään liittyvän sanan ja muistaa sen.
- Seuraavalla kierroksella metsään liittyvä sana ilmaistaan äänellä: suulla tai/ja kehon avulla, ja muut jäljittelevät ääntä.

2. TOTEUTUS

- Porukka jaetaan kolmeen ryhmään.
- Kaikki ryhmät säveltävät äänien pohjalta pienen sävellyksen ja esittävät sen.
- Ohjeita säveltämiseen:
- Rakenne: alku - keskikohta - loppu.
- Mikä ääni aloittaa ja mikä ääni seuraa.
- Huipentuma: kaikki äänet mukana.
- Loppu: voimakas tai hiljainen.
- Esityksessä kaikilla ryhmillä on aktiivinen rooli:
Kuunteluryhmät kuuntelevat keskellä tilaa silmät kiinni, kun esittävä ryhmä esittää sävellystään kuunteluryhmien ympärillä.

Mummo meni mustikkaan

<https://youtu.be/GqZ5KvDVP5k>

Metsän hiljaiset äänet

<https://youtube.com/shorts/Xe9lvGKkZ>

Kesäyö Aapasuolla

<https://youtu.be/yeOsXt5i5bM>

1. VALMISTELUT

- Kaikki oppilaat kokoontuvat ympyräksi.
- Jokaiselle annetaan paperi (A4-koko).
- Kukin oppilas keksii jonkinlaisen tavan tuottaa ääntä paperilla, esim. lyöden, repien, sormella napauttaen jne.
- Kukin oppilas esittää vuorollaan äänensä paperilla.

2. TOTEUTUS

- Porukka jaetaan kolmeen ryhmään.
 - Ryhmien sisällä keskustellaan toistensa äänistä, minkä pohjalta ryhmät säveltävät pienen sävellyksen.
 - Lopuksi jokainen ryhmä esittää syntyneen sävellyksensä.
- Harjoituksen tarkoituksena on tuottaa ääntä ja ilmaista musiikillisia tunnelmia jollain muulla tavalla kuin instrumentilla.

Koe

<https://youtu.be/loEzyXkws6U>

Piste

<https://youtu.be/w8Zxg0Lm3Z8>

Jatkumo

<https://youtu.be/N4IAYwJXohs>

1. VALMISTELUT

- Porukka yhdessä ryhmässä instrumenttien kanssa.
- Ajattele jotain eläintä.
- Kerro meille, mikä eläin se on.
- Minkälainen eläin on kyseessä: lintu, nisäkäs jne., millaisia ominaisuuksia eläimellä on: missä se elää, minkä kokoinen se on, miten se liikkuu, millainen äänellinen olemus sillä on jne.
- Miten haluaisit ilmentää eläintä musiikillisesti?
- Jokainen vuorollaan esittelee eläimensä musiikillisesti soittimellaan.

2. TOTEUTUS

- Porukan jakaminen kahteen ryhmään.
- Ryhmät kuuntelevat ja keskustelevat toistensa eläinten äänistä.
- Tämän pohjalta ryhmät säveltävät pienen sävellyksen ja esittävät sen työpajan lopussa.

Ystävät ympäri luonnon

<https://youtu.be/uUPkx5d9F10>

Hiipivä hulluus

<https://youtu.be/ItydAnPU-po>

1. VALMISTELUT ENNEN TYÖPAJAA

Mene ulos, havainnoi ja ota valokuva älypuhelimellasi jostakin, joka innostaa sinua. Kuva voi olla esimerkiksi luonnosta, maisemasta, esineestä, vapaasti haluamastasi asiasta, mutta ei tunnistettavasta henkilöstä. (Kuva voi olla myös aiemmin otettu, mutta tärkeintä on, että se on otettu itse!)

WhatsApp-ryhmä perustetaan, johon kaikki voivat lähettää valokuviaan.

2. TYÖPAJA

1. Käydään läpi kunkin kuva: kerro vapaamuotoisesti kuvasta – mikä innosti sinua ottamaan kuvan ja millaisen kokemuksen se sinussa herättää jne.

Toisella kierroksella keskustellaan siitä, millaisia musiikillisia kokemuksia ja ajatuksia kuva herättää ja minkälaisilla musiikillisilla keinoilla niitä voitaisiin toteuttaa.

Esimerkkejä keinoista:

- Karakteri – musiikilliset tunnelmat
- Sointiväri – instrumentin ilmaisukeinot
- Soittimen rekisteriominaisuudet
- Melodia – melodinen ilmaisu
- Rytmä, esim. rytmisen motiivi, toistuva kuvio – ostinato

2. Kahden ryhmän muodostaminen.

- Tiimityöskentelyä: musiikillisten ideoiden työstäminen pienimuotoisiksi sävellyksiksi.

3. Porukan kokoontuminen ja ryhmät esittävät miniatyyrisävellyksensä.

Kimmellys – Tunnelmanrikkoja – Talvileikkejä – Caffé

<https://youtu.be/vCAQfaQu6bY>

Talvitunnelmia

<https://youtu.be/Z47Z6G36mbk>

Matkalla – Kesäilta – Talviset kaislat

<https://youtu.be/idq4b-FLk68>

1. VALMISTAUTUMINEN

Tee valmistavana harjoituksena HARMONIA-osion harjoitukset opintopaketista (vrt. Study Pack).

2. KANSANLAULUN MELODIA JA HARMONIA

Tässä tiedostossa näet kirjoitettuna kansanlaulun *Vaka Vanha Väinämöinen* melodian ja soinnut. Väinämöinen on suomalaisen mytologian tunnetuimpia hahmoja. Hän on Suomen kansalliseepoksen, Kalevalan keskushenkilö, yksi suomalaisen kansanrunouden ja muinaisuskonnon tärkeimmistä hahmoista. Väinämöinen on suuri tietäjä, joka laulaa runoja ja soittaa kanteletta.

3. TYÖSKENTELEY KANSANLAULUN KANSSA

Harmoniaharjoitusten (vrt. HARMONIA) ja kansanlauluun tutustumisen jälkeen on aika kokeilla, miten eri asteikoilla syntyviä harmoniavärejä voitaisiin soveltaa kansanlaulun harmonian uudelleen harmonisoimiseen ja luoda uusia melodioita kansanlaulusta.

Kantele on perinteinen kielisoitin ja Suomen kansallissoitin. Yhtenä lähtökohtana voidaan kokeilla, miten kanteleen ääntä voitaisiin ilmentää muilla soittimilla.

Esimerkkejä kanteleen äänen luomista eri soittimilla:

- kitara
- kielisoittimet
- näppäilemällä soittaminen
- piano – soittaminen pianon sisällä kielillä

4. TOTEUTUS

Viimeisessä vaiheessa tarkoituksena on, että *Vaka Vanha Väinämöisen* kansanlaulu inspiroisi yhdistämään elementtejä oman maasi kansanlauluperinteestä. Ja lopputuloksena eri maiden kansanlauluperinteet kohtaavat ja luovat uudenlaisen taideteoksen!